

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

25 da favrer 2025

26 da favrer 2025

122/2025

Dumonda Preisig

concernent derschadras e derschaders en uffizi accessoric senza scolaziun giuridica
(uschenumnadas derschadras e derschaders laics)

Resposta da la Regenza

Tar la dumonda 1: En connex cun l'occupaziun è la Regenza pronta d'integrar – en il rom da l'incumbensa da la Cumissiun per giustia e segirezza (CGS) concernent l'examinaziun da las structuradas da las dretgiras d'emprima istanza ch'è vegnida acceptada – er la dumonda da la giurisdicziun laica.

Tar la dumonda 2: Las enconuschientschas ch'èn vegnidas fatgas cun cumparegliar la situaziun en auters chantuns, pon segir vegnir integradas en il rapport respectiv. In'emprima cumparegliaziun dals chantuns alpins Uri, Sursilvania, Sutsilvania, Glaruna, Appenzell Dadens, Grischun, Tessin e Vallais mussa, che sulettamain ils dus ultims chantuns numnads n'han nagina giurisdicziun laica pli sin il plaun da l'emprima istanza. Per decisiuns ch'èn en la cumpetenza d'ina derschadra singula u d'in derschader singul vegnan da l'autra vart gia oz en tut la Svizra engaschads mo pli derschadras e derschaders cun ina scolaziun giuridica. L'onn 2016 ha il chantun Turgovia abolì las derschadras laicas resp. ils derschaders laics sco derschadra singula resp. sco derschader singul. En il rom da la votaziun dal pievel dals 5 da zercladur 2016 aveva ina majoritad da las votantas e dals votants e dals districts approvà l'aboliziun dals derschaders laics en dretgiras d'emprima istanza.

En il chantun Grischun ha la «Refurma da las dretgiras 3» procurà en las dretgiras d'emprima istanza per in'extensiun da las cumpetenzas da decisiun da la derschadra singula u dal derschader singul. Tras quai vegn la cumpart dals cas che vegnan tractads da las chombras (da trais e da tschintg persunas), da las qualas fan part las derschadras ed ils derschaders en uffizi accessoric senza scolaziun giuridica, gia a

sa reducir cun l'entrada en vigor da la Refurma da las dretgiras. Tenor il rapport da gestiun importa la cumpart dals cas ch'èn vegnids tractads d'ina chombra durant l'onn da gestiun 2023 mo 8 % da tut ils cas liquidads.

En num da la Regenza

Il president:

Marcus Caduff

Il chancelier:

Daniel Spadin